

**KABARTMA UZUN
DUVAR ESERLERİ ve
MABET ESERLERİ**

Konkret III/GH II stil
grubuna **Long Wall of**

Sculpture-Heykelli

DD5/10
Uzun Duvar (B/17-26;
C/1-14) ve **Processional**

Entry-Tören Alayı

Girişi'nde (F/1-16) yer

almış olan ortostad

kabartmaları dahil

edilmektedir.

in situ. u. 120; g. 140 cm. Bazalt. AMM . GH II/
Karkamiş III

FK5/10

000000000000317

DD5/10

FK5/10

000000000000317

DD5/10

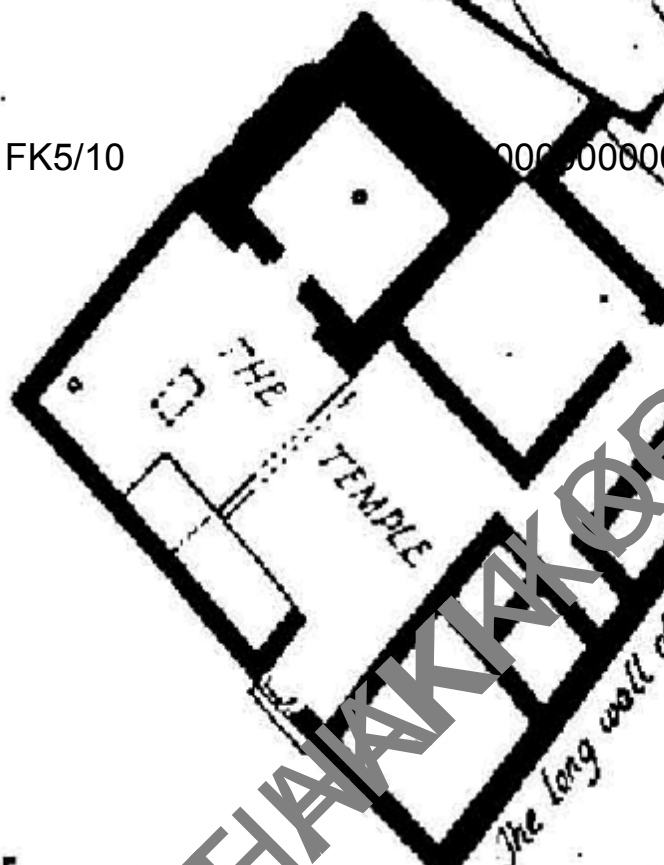

FK5/10

000000000318

DD5/10

THE TEMPLE

The long wall of sculpture

The Great Staircase

The great lion slab

LOWER PALACE

UPPER TERRACE

THE KING'S GATE

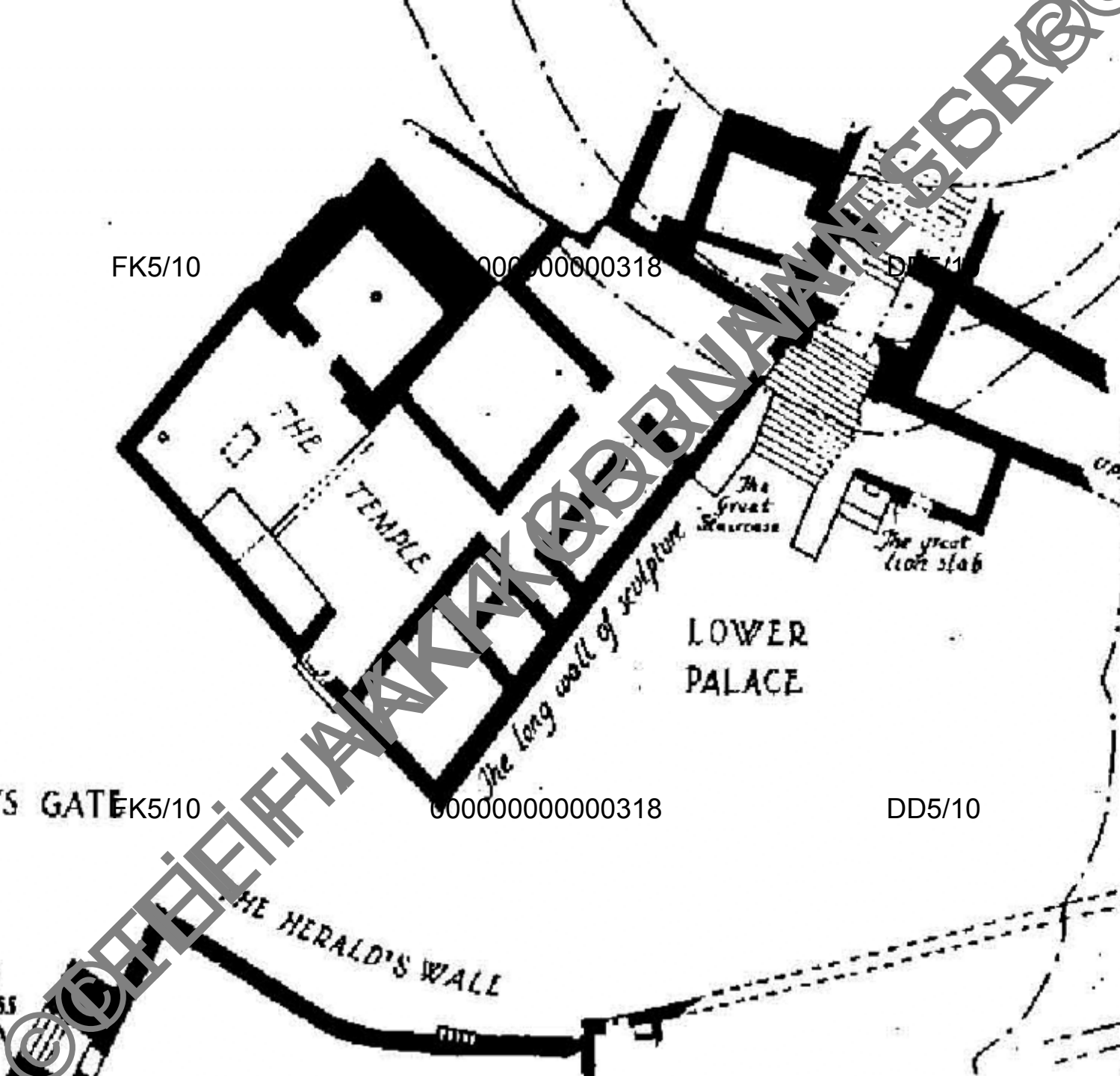
FK5/10

00000000000318

DD5/10

ROYAL BUTTRESS

THE HERALD'S WALL

Firtına Tanrısının Mabedi

Uzun duvarla bağlantılı bir yapı. Ancak binada bulunan eserler doğrudan bina ile bağlantılı olmayabilir.

D/1 Boğalı kaide

Tapınağın girişi önünde.
u. 120; u. 240 cm.

Bazalt

AMM

GH II/Karkamış III

FK5/10

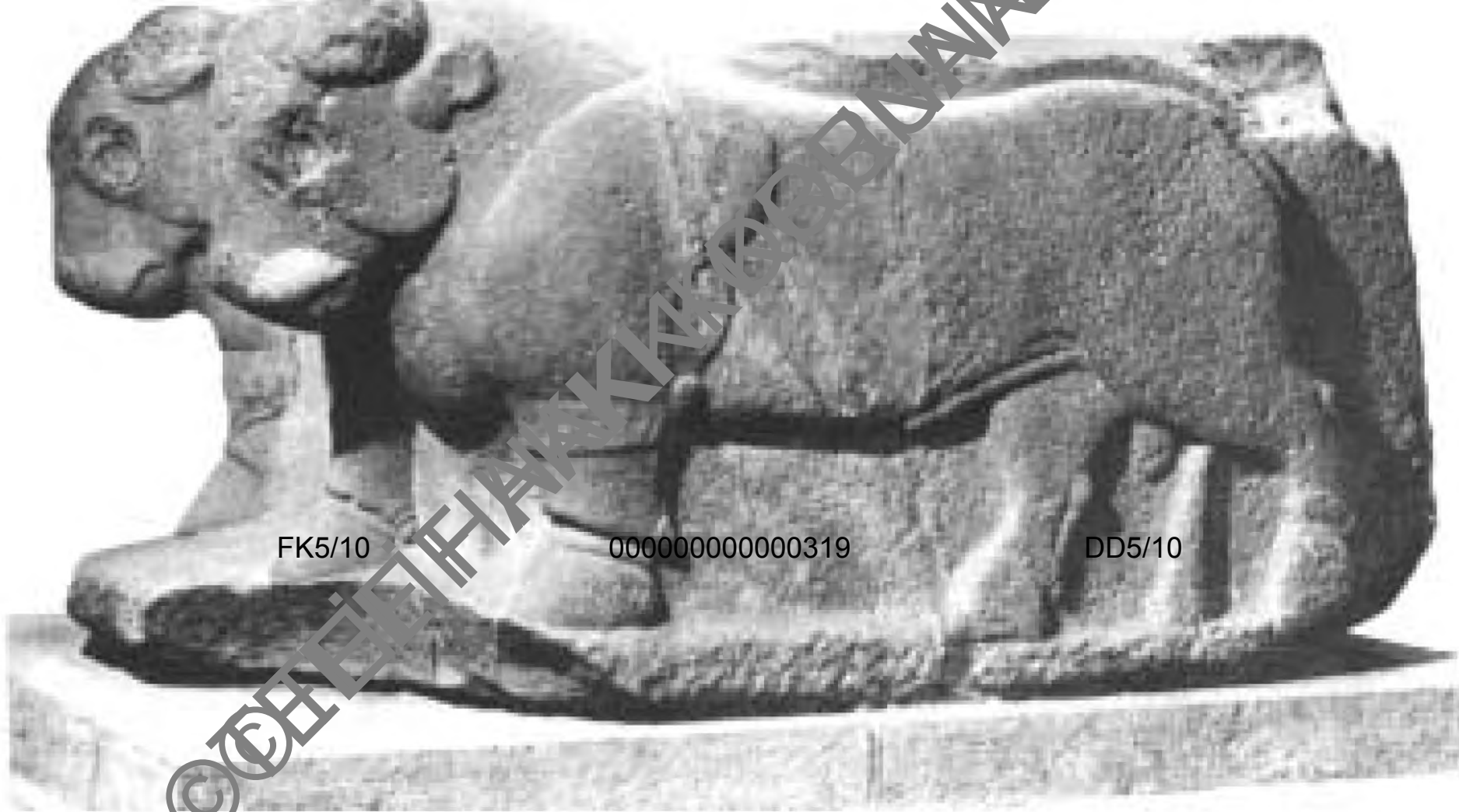
000000000000319

DD5/10

FK5/10

000000000000319

DD5/10

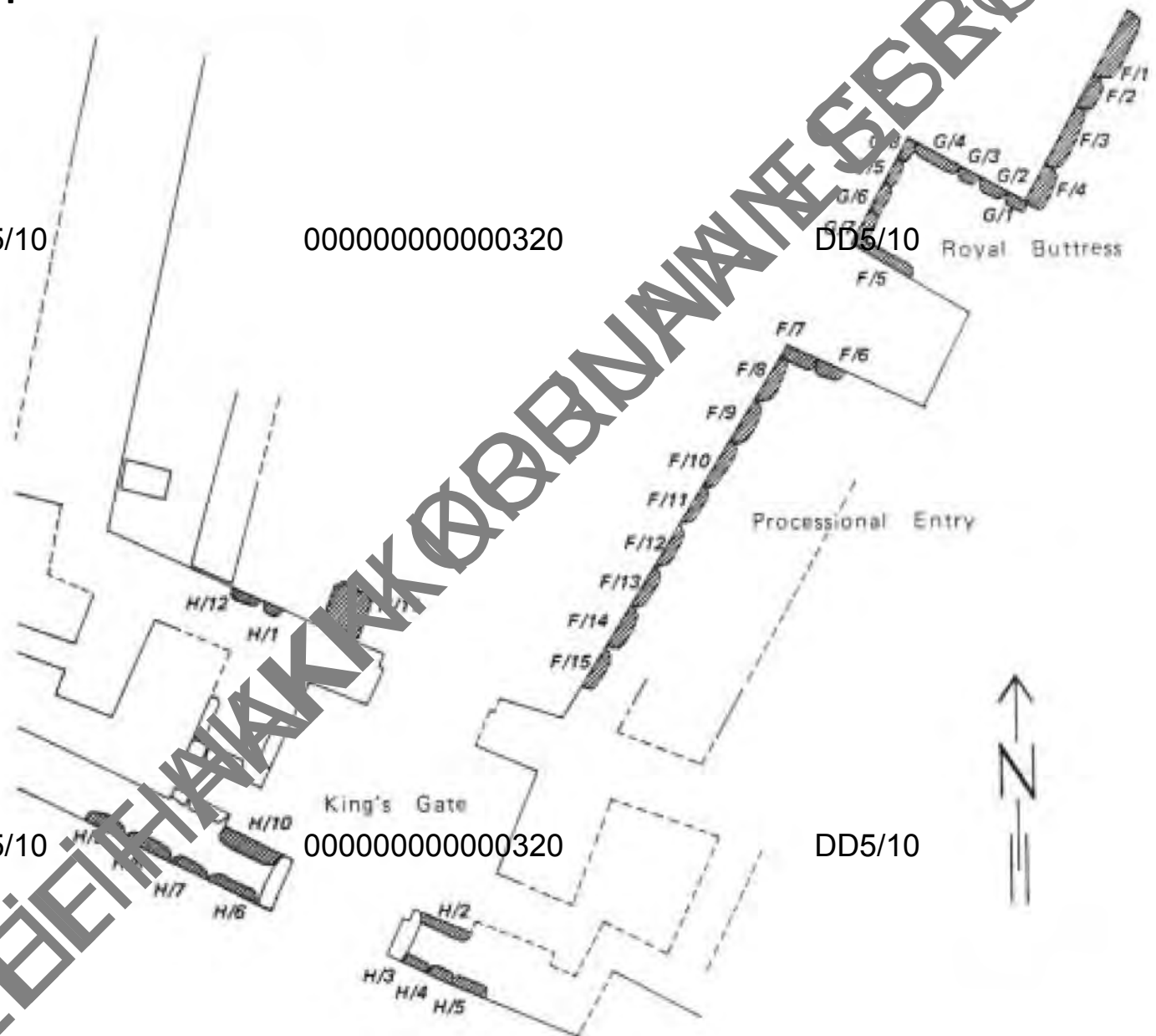
PROCESSIONAL ENTRY

FK5/10

000000000000320

DD5/10

Royal Buttress

FK5/10

000000000000320

DD5/10

King's Gate

Processional Entry

Plan 6: Processional Entry, Royal Buttress und King's Gate

F/1 Üç asker

in situ y. 130; g. 200 cm. Kireçtaşı

AMM GH II/Karkamış III

FK5/10

000000000000321

DD5/10

FK5/10

000000000000321

DD5/10

F/2 İki asker

in situ

y. 135; g. 112 cm.

Bazalt

AMM

GH II/Karkamış III FK5/10

F/3 Üç asker in situ y. 130; g. 203 cm. Kireçtaşı AMM GH II/Karkamış III

FK5/10

000000000000323

DD5/10

FK5/10

000000000000323

DD5/10

© 2011 EREN KURUM VE SERBİSİ

F/4 İki asker

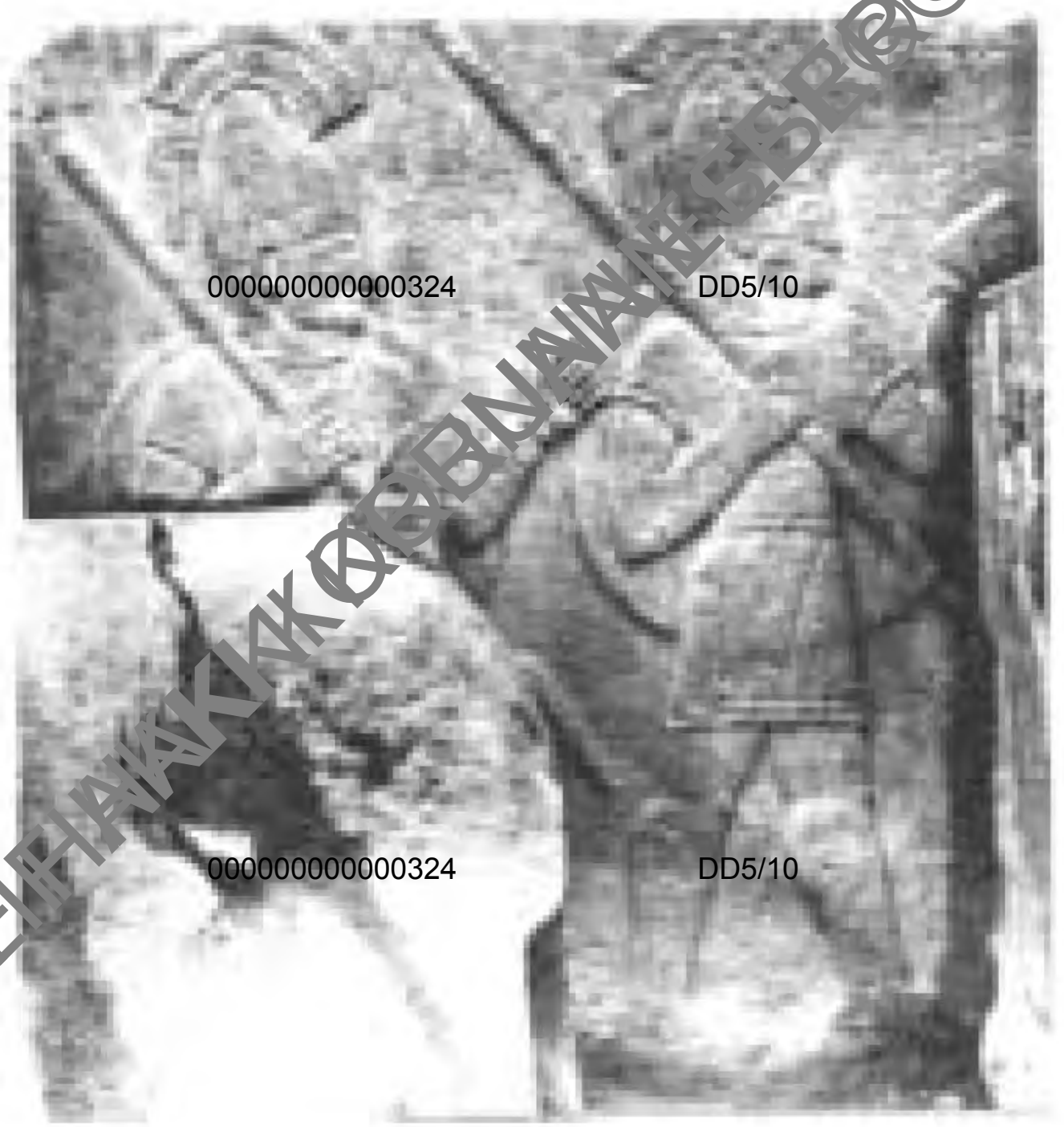
in situ

y. 135; g. 115 cm.

Bazalt

AMM

GH II/Karkamış III FK5/10

000000000000324

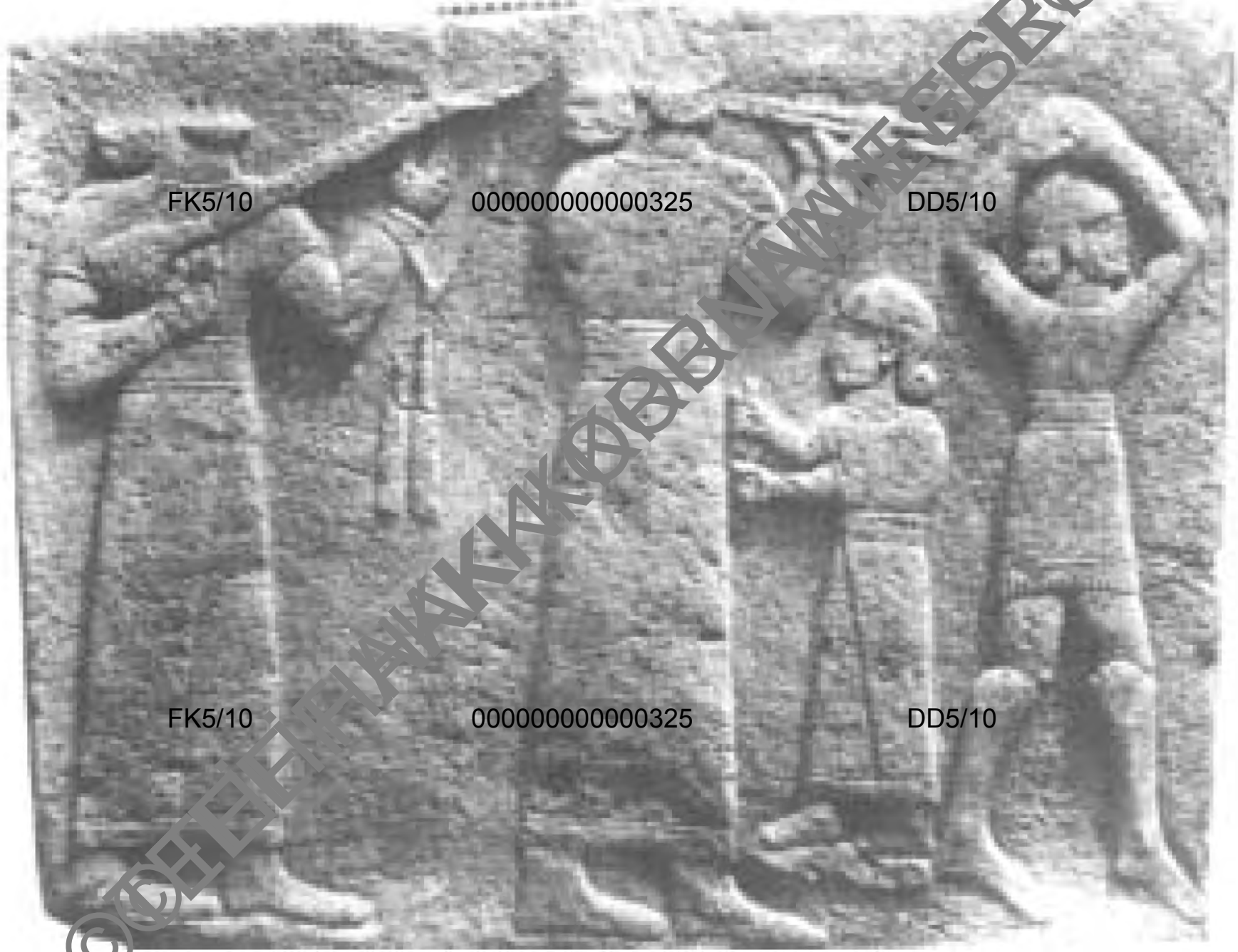
DD5/10

FK5/10

000000000000324

DD5/10

F/5 Müzisyenler İn situ y. 112; g. 150 cm.Kireçtaşı AMM GH II/Karkamış III

FK5/10

000000000000325

DD5/10

FK5/10

000000000000325

DD5/10

F/6 Chimera

in situ

y. 73; g. 130 cm.

Kireçtaşı

Nerede olduğu ?

GH II/Karkamış III

FK5/10

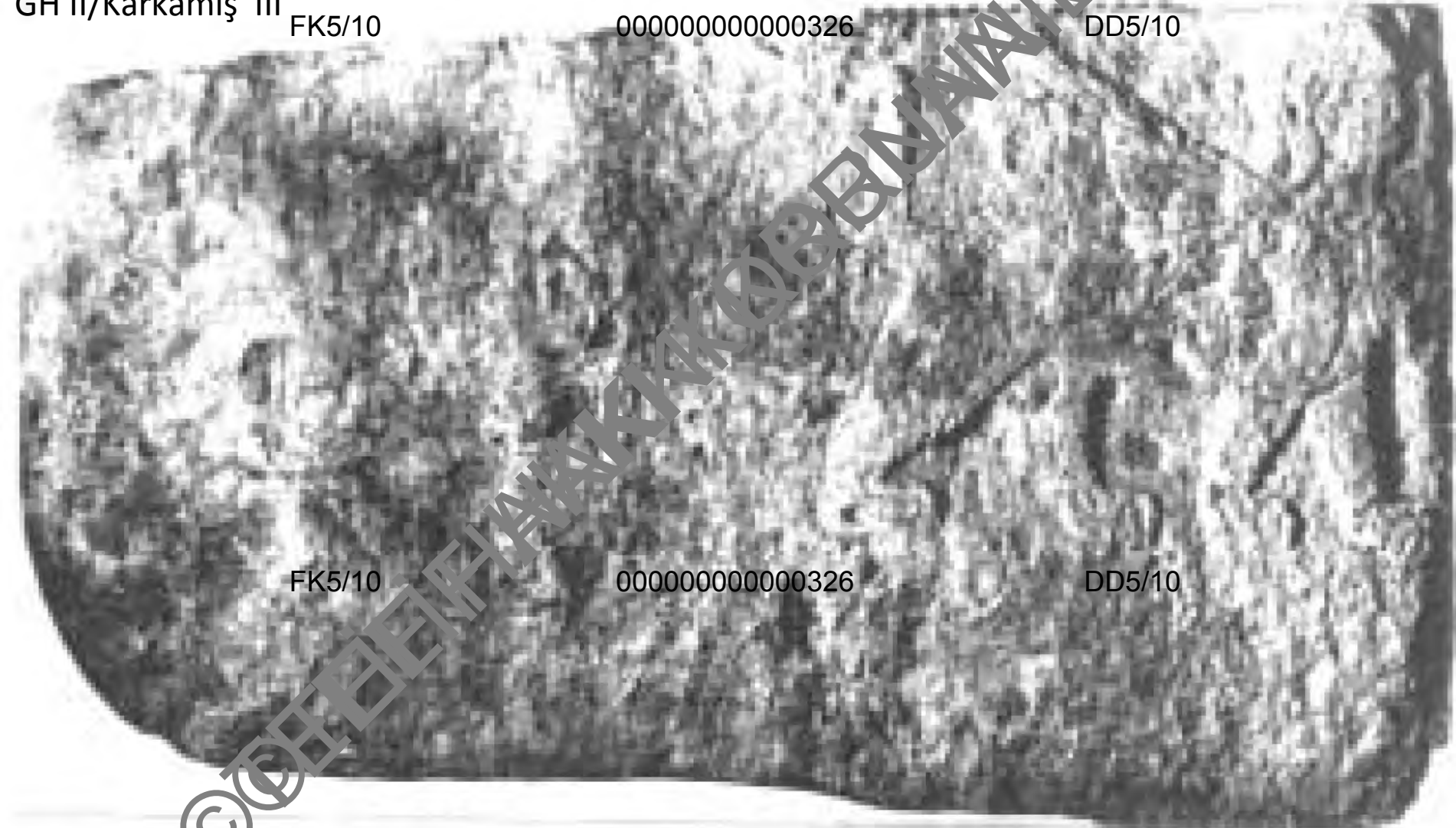
000000000000326

DD5/10

FK5/10

000000000000326

DD5/10

F/7 a. Müzisyenler

b. Kupapa

in situ y. 90; g. 130, k. 30 cm.

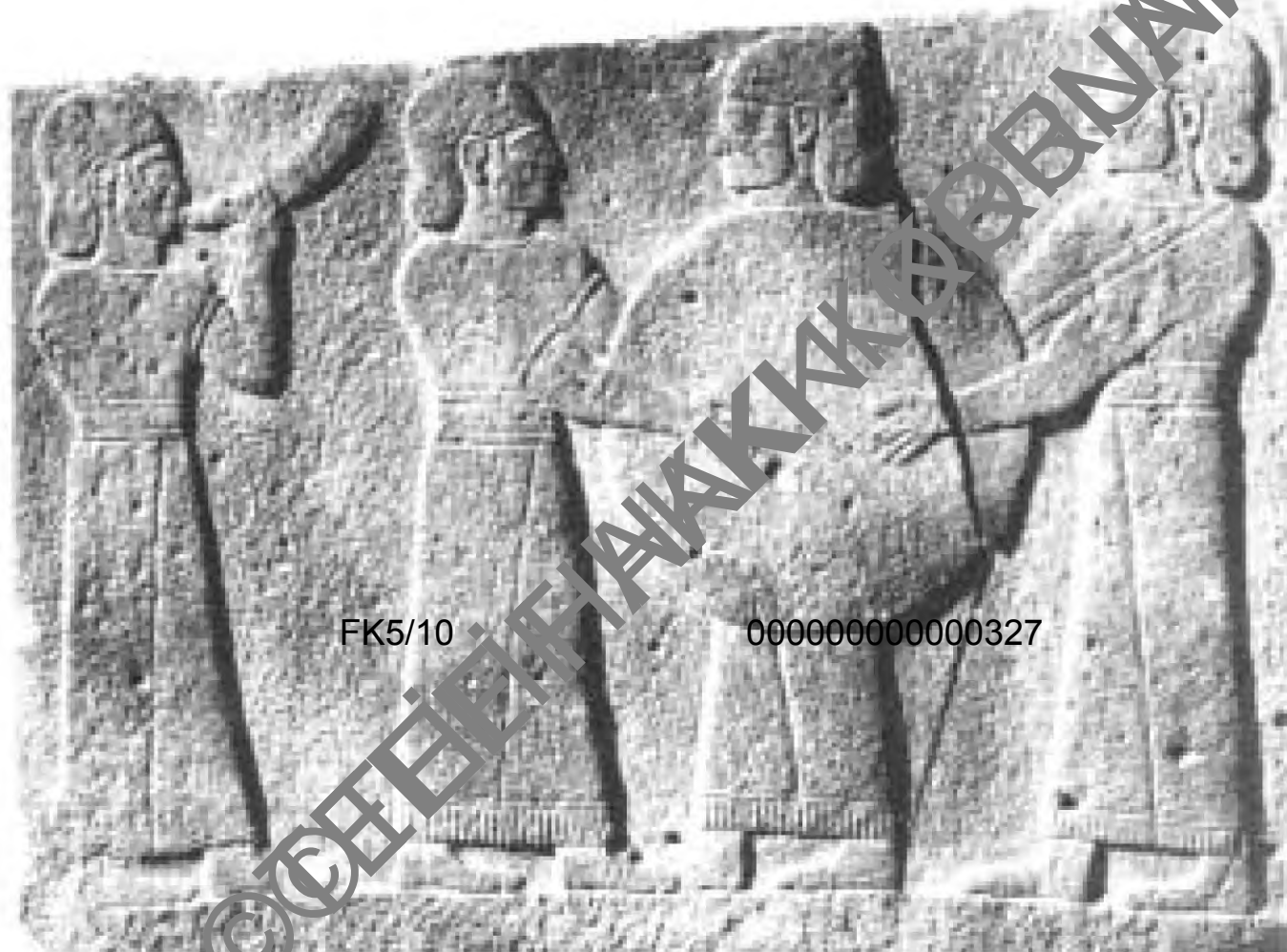
Bazalt

AMM-BM

GH II/Karkamış III FK5/10

000000000000327

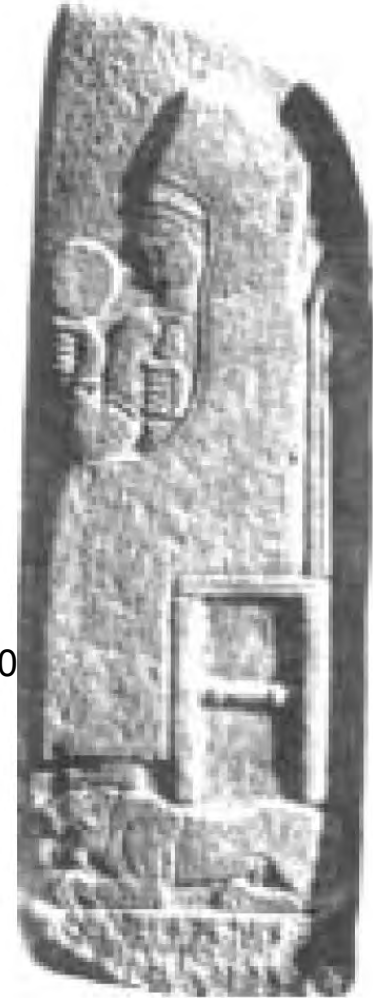
DD5/10

FK5/10

000000000000327

DD5/10

DD5/10

FK5/10

000000000000328

DD5/10

FK5/10

000000000000328

DD5/10

F/7 a. Müzisyenler

b. Kupapa

in situ y. 90; g. 130, k. 30 cm.

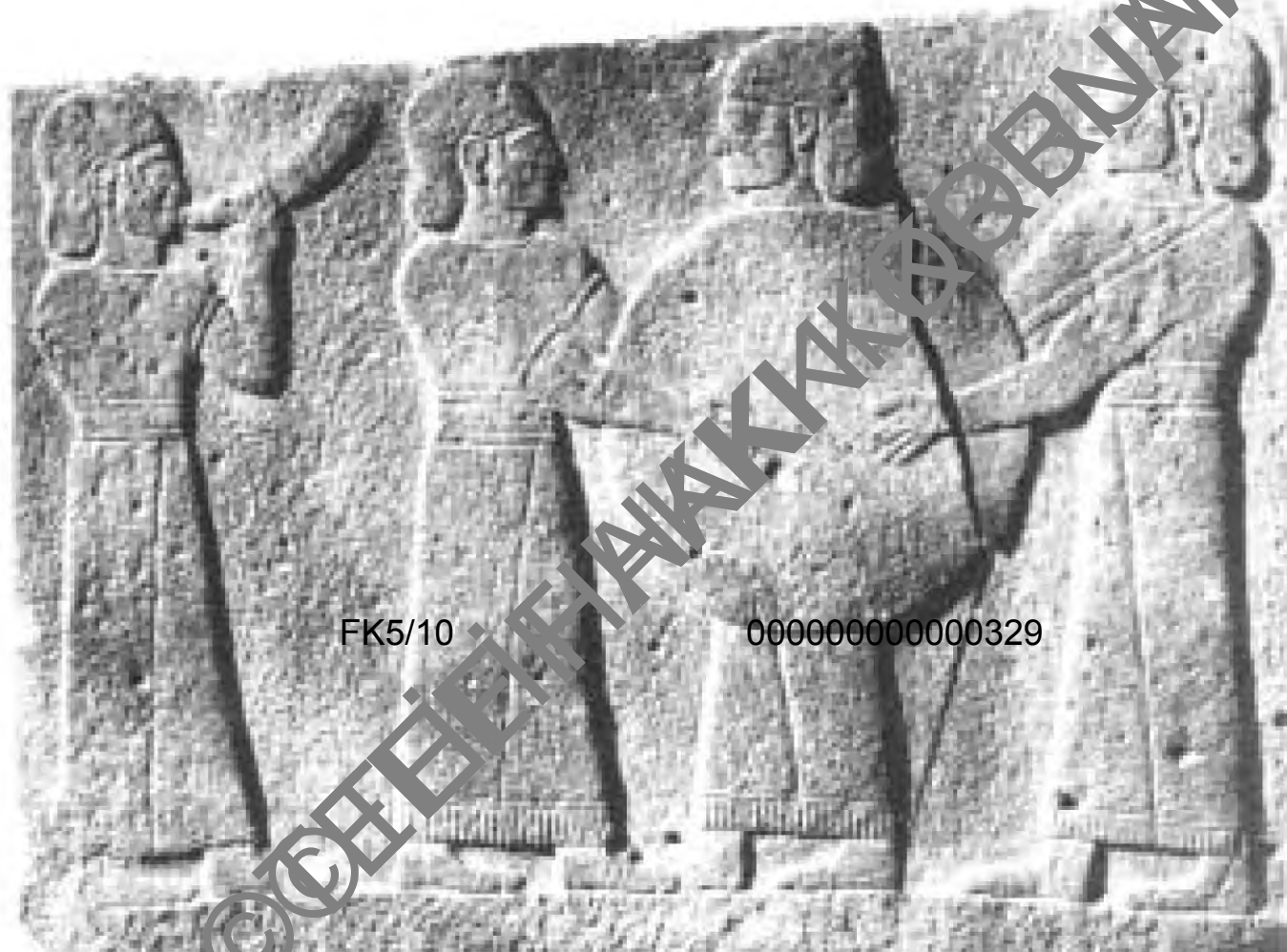
Bazalt

AMM-BM

GH II/Karkamış III FK5/10

000000000000329

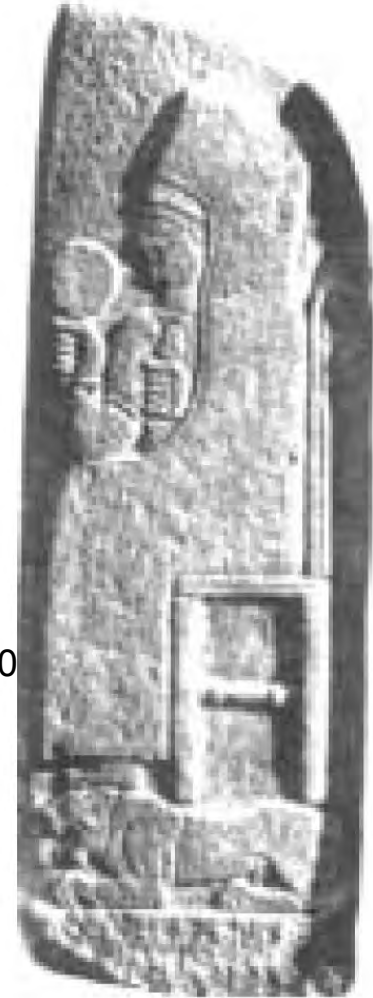
DD5/10

FK5/10

000000000000329

DD5/10

DD5/10

F/8 Üç rahibe

in situ

y. 105; g. 153 cm.

Kireçtaşı

AMM

GH II/Karkamış III

FK5/10

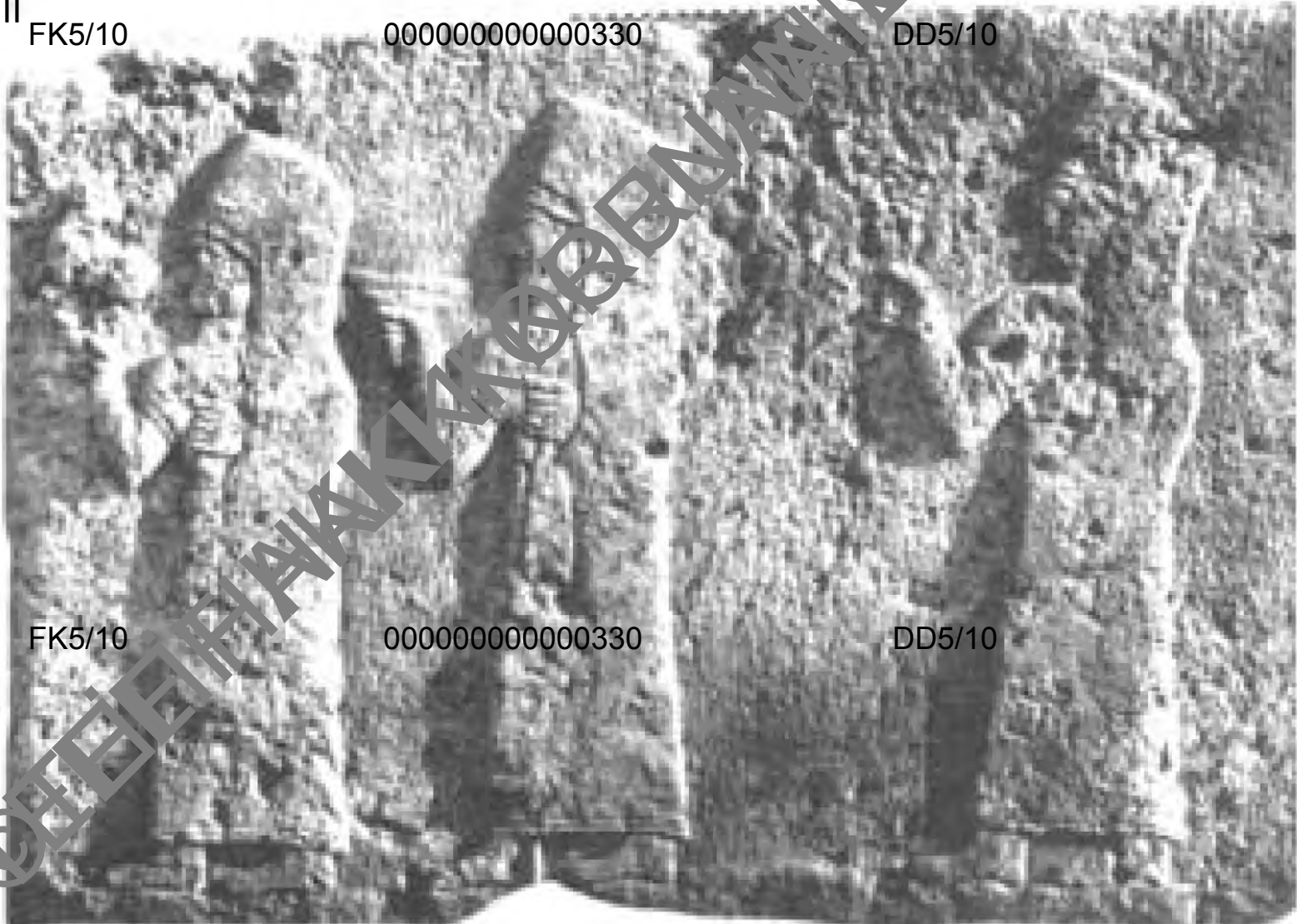
000000000000330

DD5/10

FK5/10

000000000000330

DD5/10

F/9 Üç rahibe in situ y. 95; g. 130 cm. Bazalt
AMM GH II/Karkamış III

FK5/10

000000000000331

DD5/10

FK5/10

000000000000331

DD5/10

F/10 Üç rahibe in situ y. 100; g. 138 cm. Kireçtaşı AMM GH II Karkamış III

FK5/10

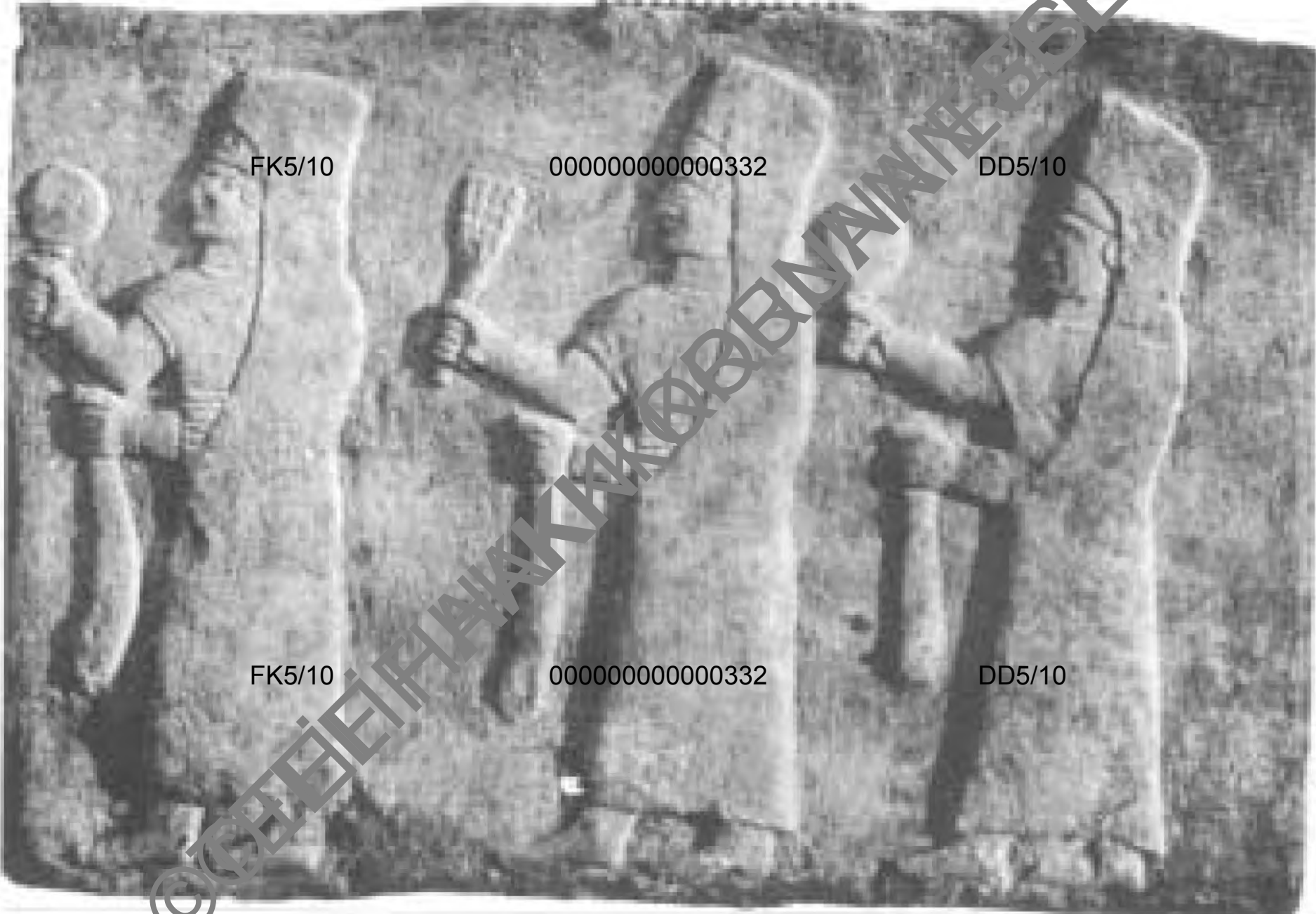
000000000000332

DD5/10

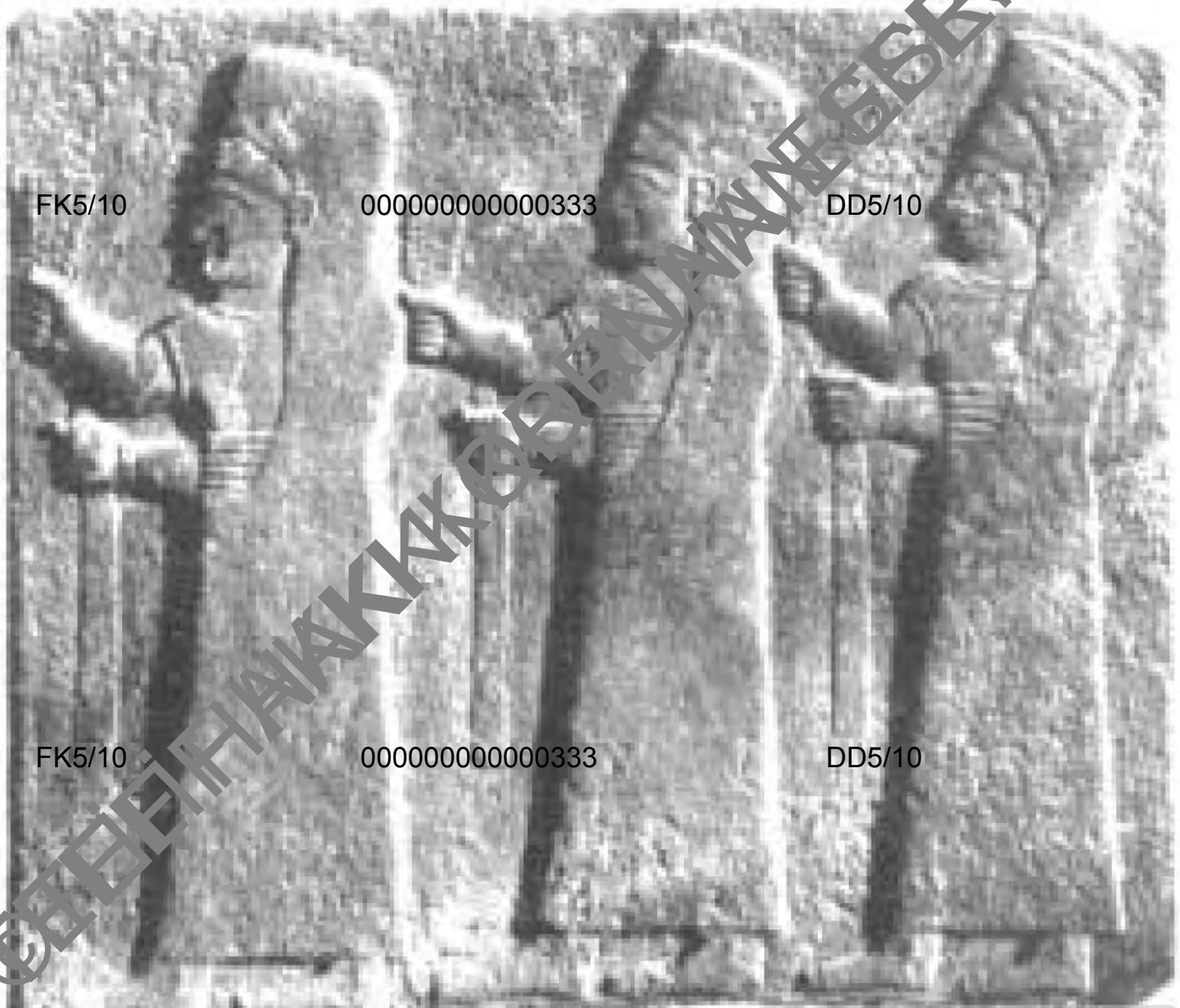
FK5/10

000000000000332

DD5/10

F/11 Üç rahibe in situ y. 100; g. 128 cm. Bazalt AMM GH II/Karkamış III

FK5/10

000000000000333

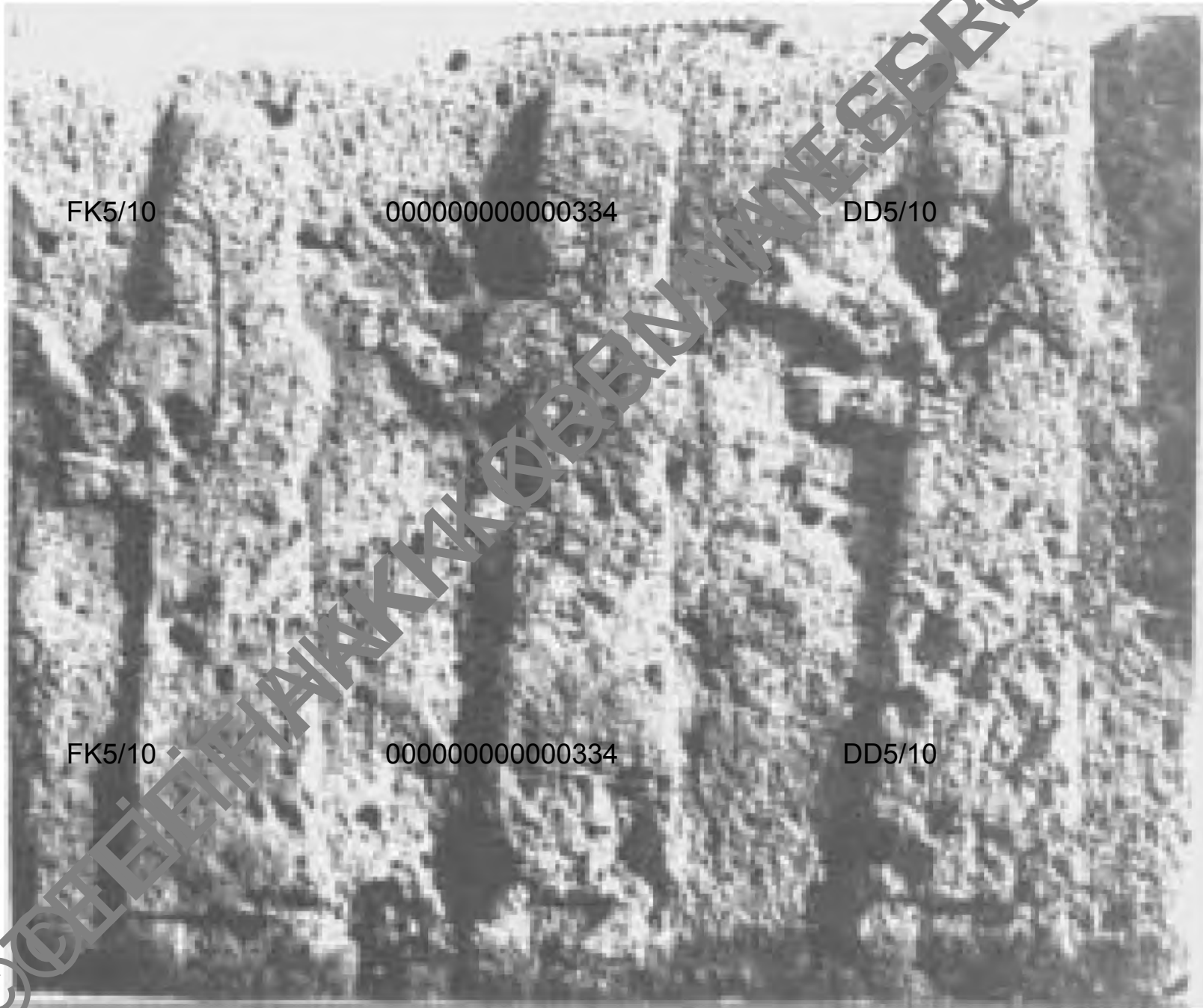
DD5/10

FK5/10

000000000000333

DD5/10

F/12 Üç rahibe in situ y. 100; g. 132 cm. Kireçtaşı AMM GH II/Karkamış III

FK5/10

000000000000334

DD5/10

FK5/10

000000000000334

DD5/10

F/13 İki sunu getiren

in situ

y. 100; g. 118 cm.

Bazalt

AMM

GH II/Karkamış III

FK5/10

000000000000335

DD5/10

FK5/10

000000000000335

DD5/10

F/13 İki sunu getiren

in situ

y. 100; g. 118 cm.

Bazalt

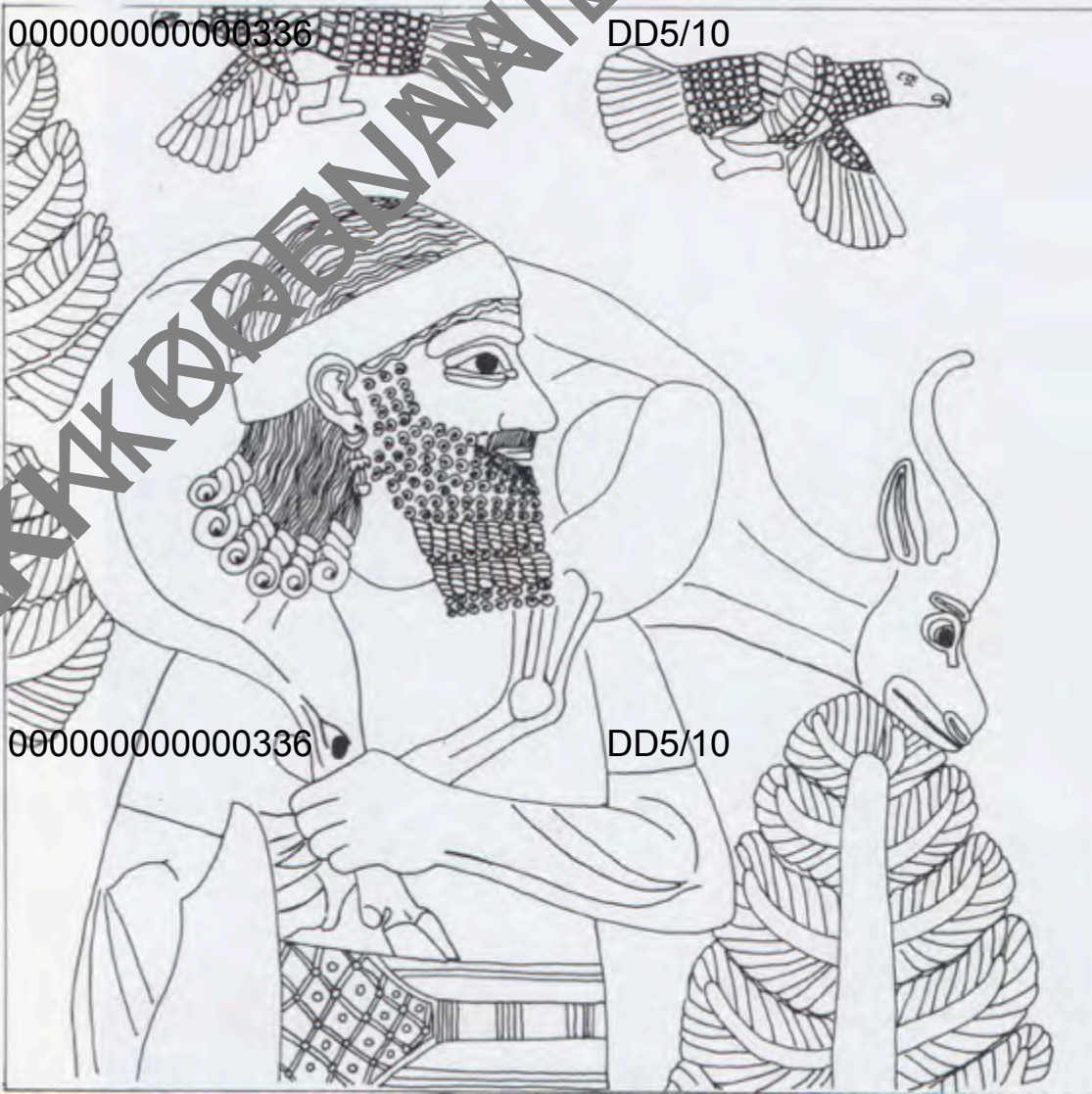
AMM

GH II/Karkamış III
FK5/10

000000000000336

DD5/10

FK5/10

000000000000336

DD5/10

F/14 Üç sunu getiren in situ y. 100; g. 145 cm. Kireçtaşı AMM GH II/Karkamış II

FK5/10

000000000000337

DD5/10

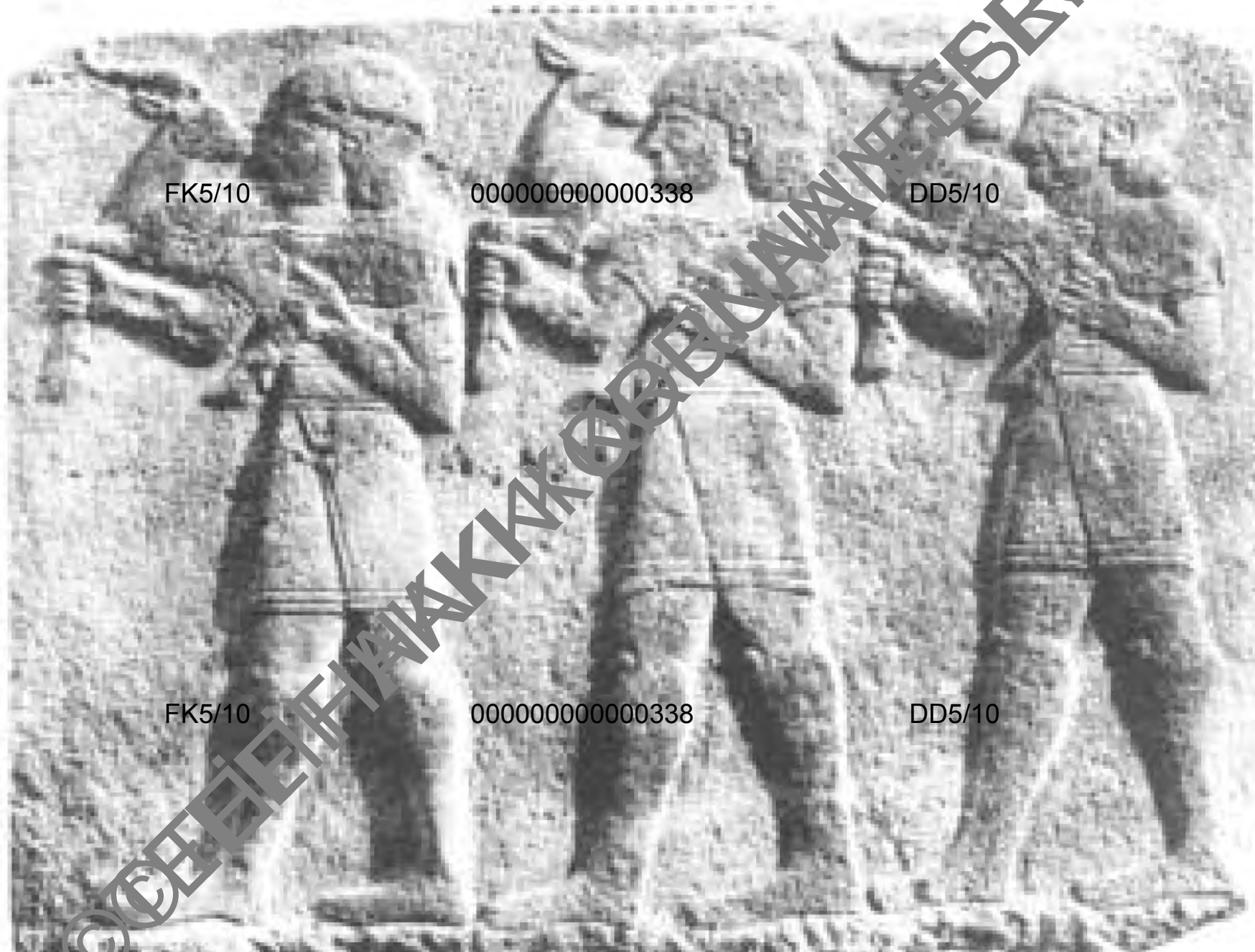
FK5/10

000000000000337

DD5/10

© TÜRKİYE KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

F/15 Üç sunu getiren in situ y. 100; g. 128 cm. Bazalt AMM GH II/Karkamış III

FK5/10

000000000000338

DD5/10

FK5/10

000000000000338

DD5/10

F/16 Sunu getirenler in situ y. 100; g. 130 cm. Kireçtaşı AMM GH II/Karkamış m.

FK5/10

000000000000339

DD5/10

FK5/10

000000000000339

DD5/10

F/17 Kaideli heykel Tören Alayı önu. Kaide in situ olarak, heykel parçalar halinde bulunmuş. Baş: y. 42; g. 41; kaide: uz. 120; g. 100 cm. Bazalt
Kaide ve heykel parçaları AMM'de; Aslan başlarından birisi BM'de, heykel başı Louvre'da. GH II/ Karkamış III Kaidede, iki aslanı tutan kahraman tasvir edilmiş.

FK5/10

000000000000340

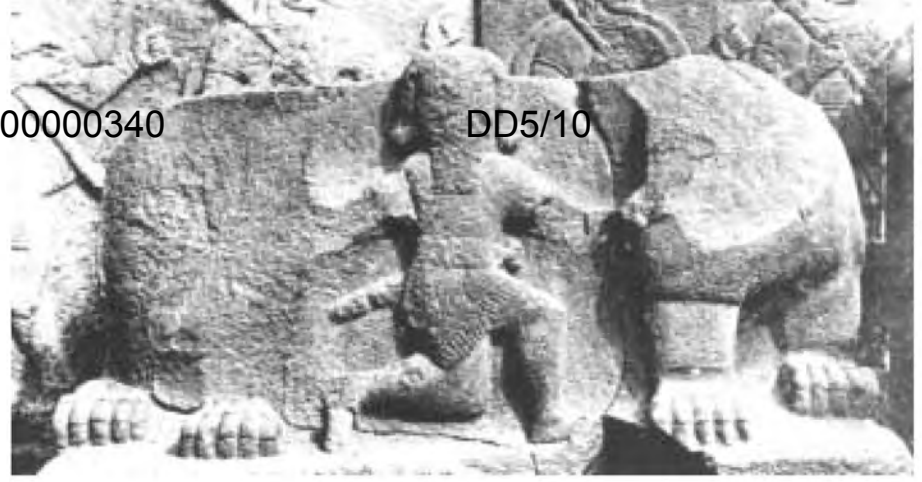
DD5/10

FK5/10

000000000000340

DD5/10

Karkamış III grubuna giren kabartmalar, Suhi-Katuwas stili ifadesiyle de adlandırılmaktadır. Bu stilin en özgün ögesi, kralın saç biçimidir. erkek figürlerinde de betimlenmiş olan aynı saç tipi, GHS'nda I. binin ilk yarısında ortaya çıkmıştır. Bu dönemin Assur yapıtlarında (özellikle 9. ve 8. yy.in çok zengin insan figürlü **zafer obelisklerinde**) görülmez. Assur etkisinden bütün kabartmalarda ortaya çıkan yuvarlak bukleli saç modeli, 8.yy.in ortalarına kadar plastik sanatta uygulanmış, bu tarihten sonra Assur-Arami saç biçimi kabartma ve yarıklarında kullanılmıştır. Yuvarlak bukle dizilerinden oluşan saç modelinin GH dönemi sanatçılarının buluşu olduğu kadar, Assur sanatından da etkilenmiş olmaları akla gelmektedir. Bu yeni model saçın uygulandığı bütün kabartmalar Assur etkilerini taşıdığı için, GH II yapıtlarının tanımlanmasında en önemli kriterdir. Bu saç modeli, Zincirli-Samal kabartmalarında da gözlenmektedir. Malatya av kabartmalarının Assur etkisi gösteren arabalı av sahnesinde erkek figürlerde görülmez. Malatya aslanının yele tüyleri de yuvarlak, çenge biçiminde bukleler olarak işlenmiştir.

Karkamış III stil grubuna, Büyük Merdiven'in batısındaki mekanda in situ olarak bulunmuş büyük bir ortostadın (250x300 cm) kabartmaları da girmektedir (Bb/1). Bu büyük ortostadın altında bir kenar bırakılmış ve konunun birini olan, yatan aslan figürü, bu kenarın üzerine enine istiflenmiştir. Aslanın sırtında ayakta duran iki tanrı, önde Ay Tanrısı, arkada Güneş Tanrısı kabartmaları görülmektedir. Uzun bıçakları, sivri uçlu ayakkabıları ve çifte boynuzlu başlıkları ile dikkati çeken tanrıların adları başlarının önüne HH yazısı ile verilmiştir. Önde tanrı, hilalli tanrısal başlığı, sırtında kanatlar ile biçimsel açıdan Yerdünya tanrı betimlerine benzemektedir. Arkasındaki tanrının sivri başlığı üzerindeki tahrip olmuş kabartma zemininde **kanatlı güneş kursunun** varlığı düşünülebilir.

Bb/1 Ay ve Güneş Tanrıları
Büyük Merdiven'in batısındaki mekandan in
situ

y. 250; g. 300 cm.

Kireçtaşı

AMM

GH II/Karkamış IIb/III

HH

FK5/10

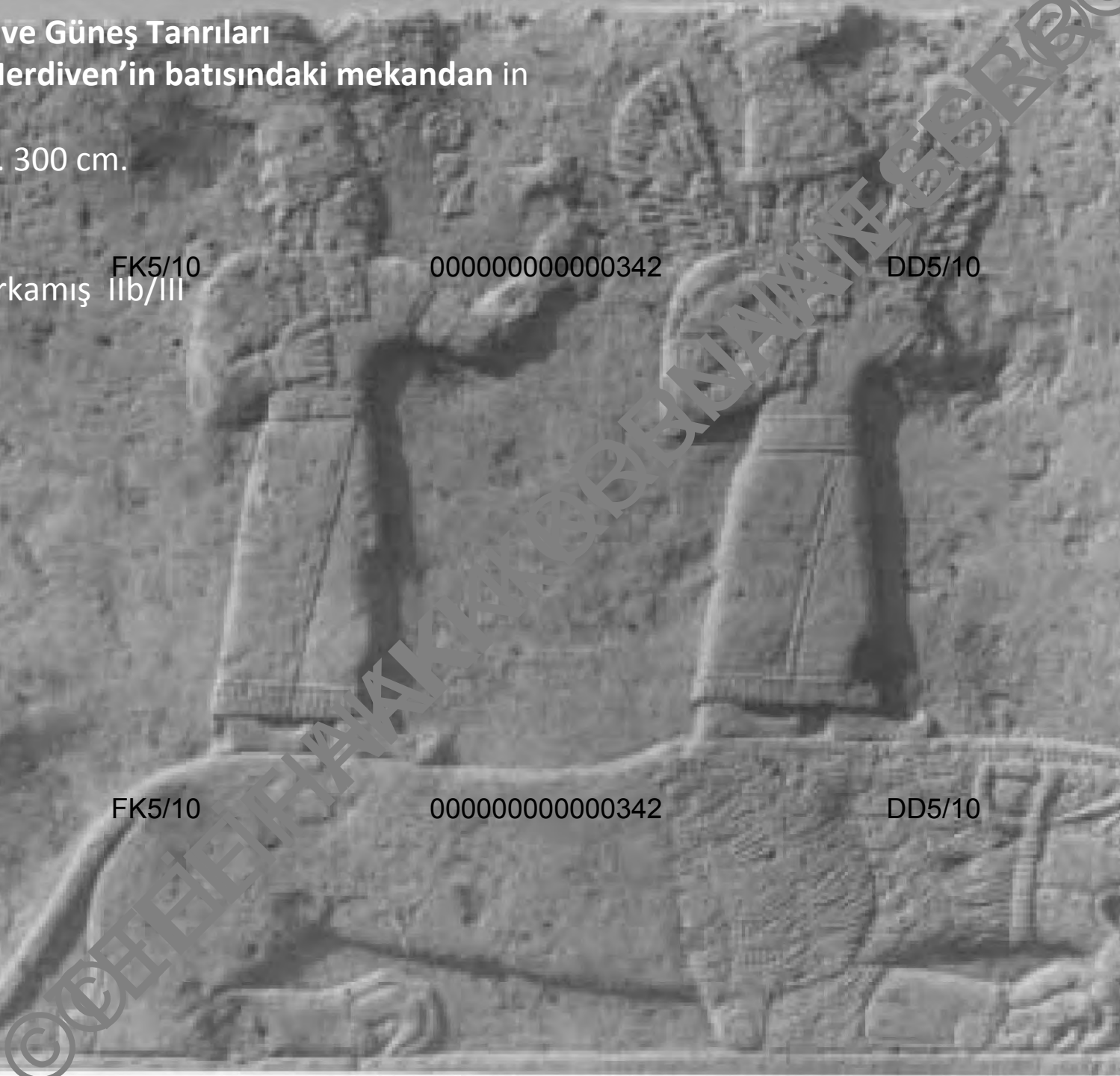
000000000000342

DD5/10

FK5/10

000000000000342

DD5/10

Kral Burcu Ortostadları

FK5/10

000000000000343

DD5/10

Royal Buttress

FK5/10

000000000000343

DD5/10

King's Gate

Processional Entry

Plan 6: Processional Entry, Royal Buttress und King's Gate

G/1 Asker

in situ
u. 110; g. 65 cm.

Bazalt

AMM

GH III/Karkamış IV
FK5/10

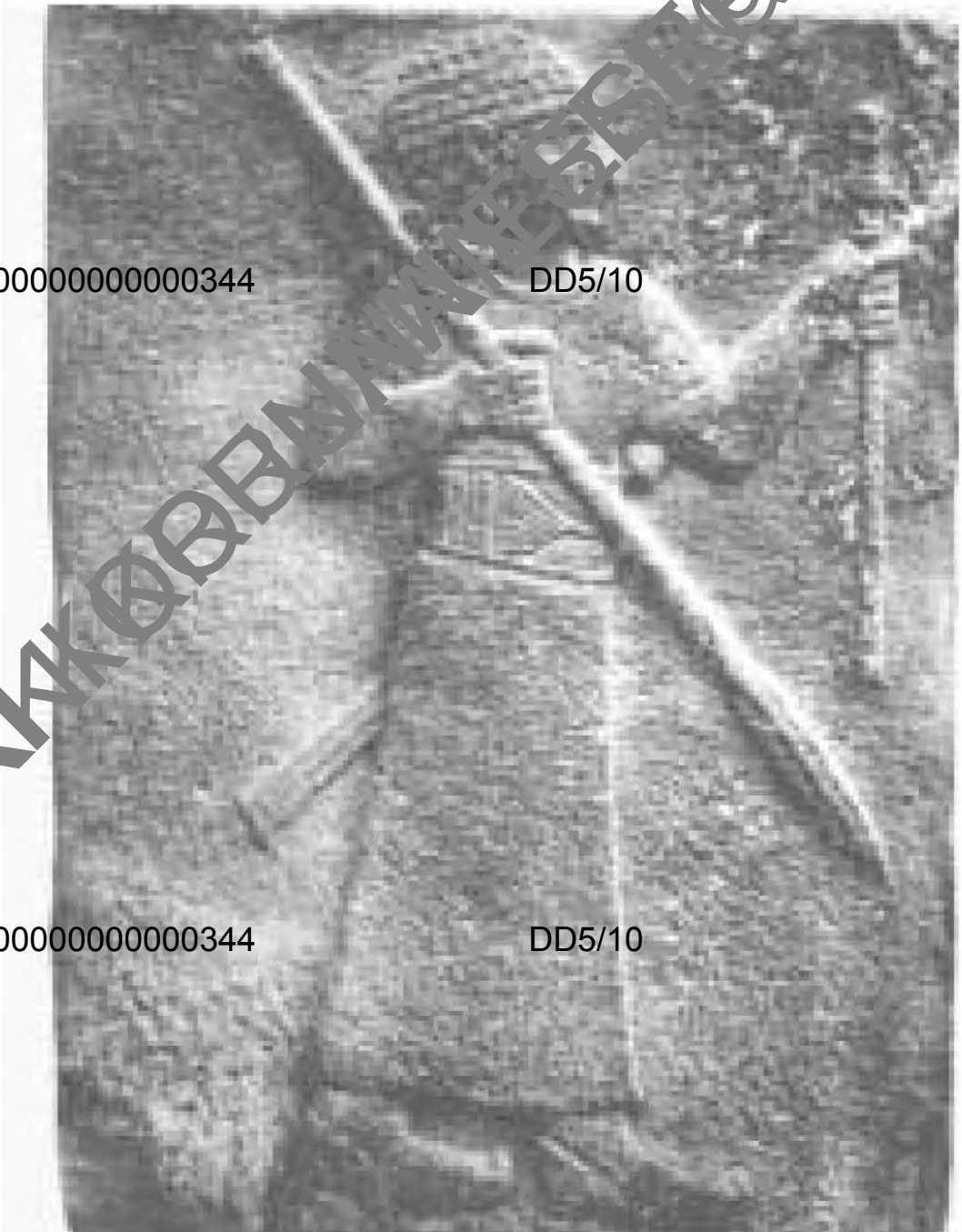
000000000000344

DD5/10

FK5/10

000000000000344

DD5/10

G/2 İki asker

in situ

u. 105; g. 90 cm.

Bazalt

AMM

GH III/Karkamış IV
FK5/10

000000000000345

DD5/10

FK5/10

000000000000345

DD5/10

G/3 Asker

in situ

u. 110; g. 65 cm.

Bazalt

AMM

GH III/Karkamış IV
FK5/10

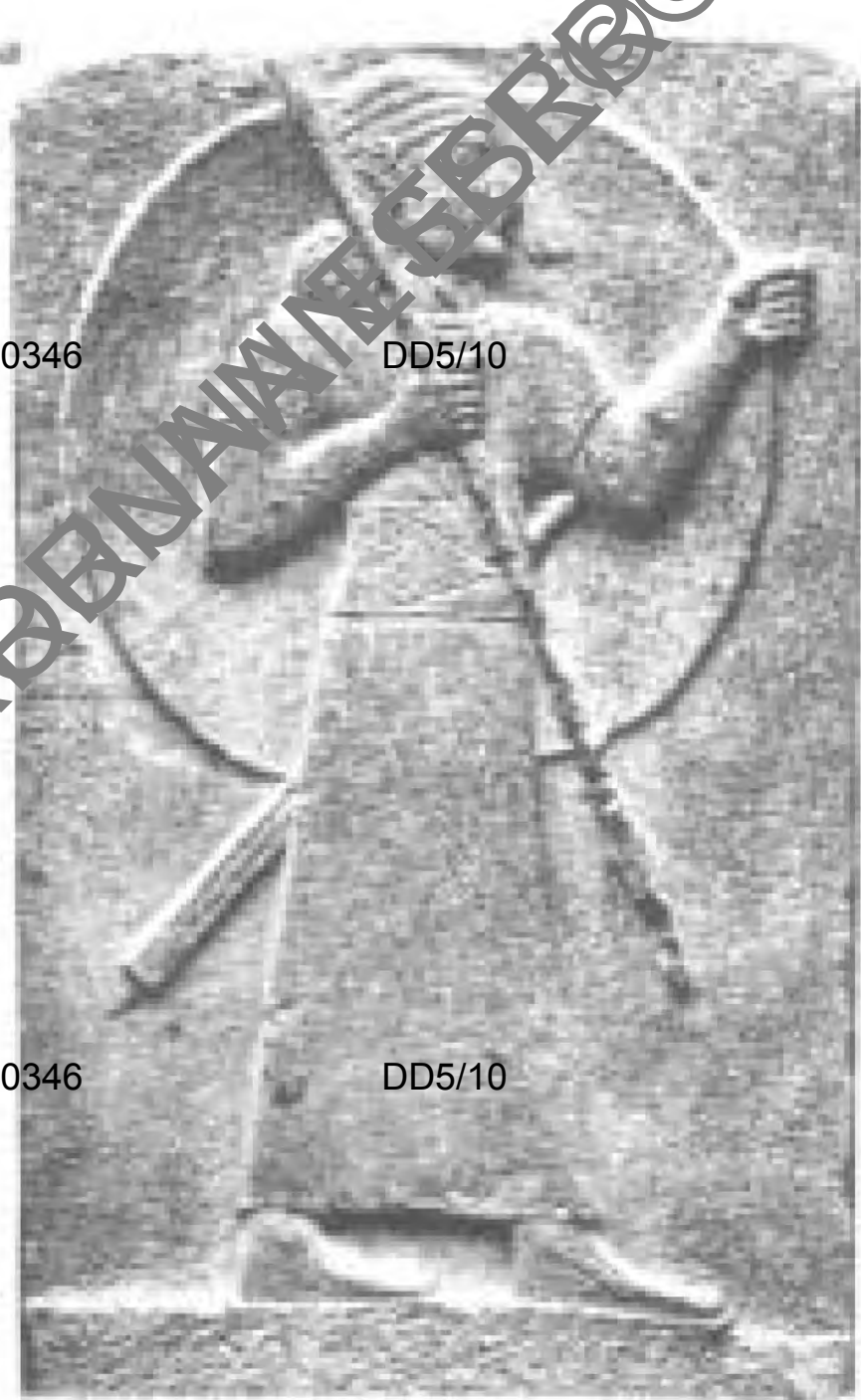
000000000000346

DD5/10

FK5/10

000000000000346

DD5/10

G/4 Üç asker

in situ

u. 105; g. 137 cm.

Bazalt

AMM

GH III/Karkamış IV

FK5/10

000000000000347

DD5/10

FK5/10

000000000000347

DD5/10

G/5 Kamanis-Yariris

in situ

u. 110; g. 85 cm.

Bazalt

AMM; figürlerden birinin başı Louvre'da

GH III/Karkamış IV
FK5/10

HH

000000000000348

DD5/10

FK5/10

000000000000348

DD5/10

Kamanis

Yariris

G/6 Kral çocukları

in situ

u. 110; g. 110 cm.

Bazalt

AMM

GH III/Karkamış IV

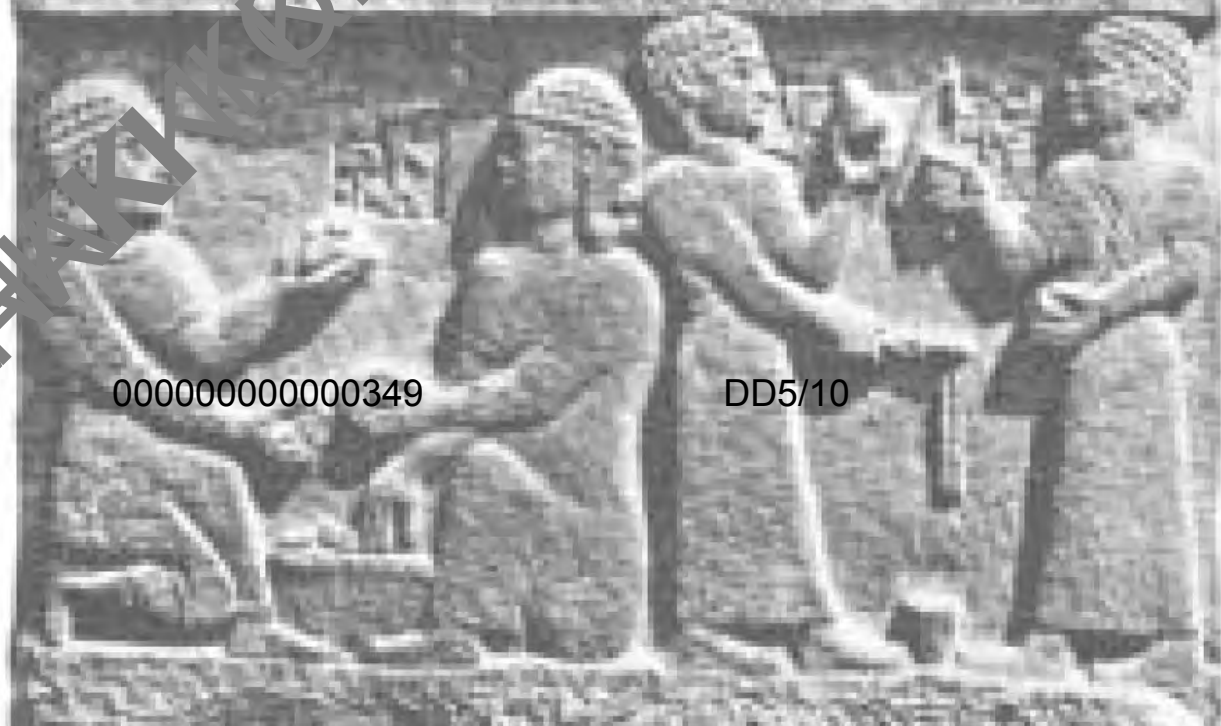
FK5/10

HH

000000000000349

DD5/10

FK5/10

000000000000349

DD5/10

G/7 Çocuđu getiren naip

in situ

u. 115; g. 95 cm.

Bazalt

AMM

GH III/Karkamiş IV
FK5/10

HH

000000000000350

DD5/10

FK5/10

000000000000350

DD5/10

G/7 Çocuđu getiren naip

in situ

u. 115; g. 95 cm.

Bazalt

AMM

GH III/Karkamiş IV

FK5/10

HH

000000000000351

DD5/10

FK5/10

000000000000351

DD5/10

G/8 Yazıt ve hükümdar

in situ

u. 110; g. 70 cm.

Bazalt

AMM

GH III/Karkamış IV

FK5/10

000000000000352

DD5/10

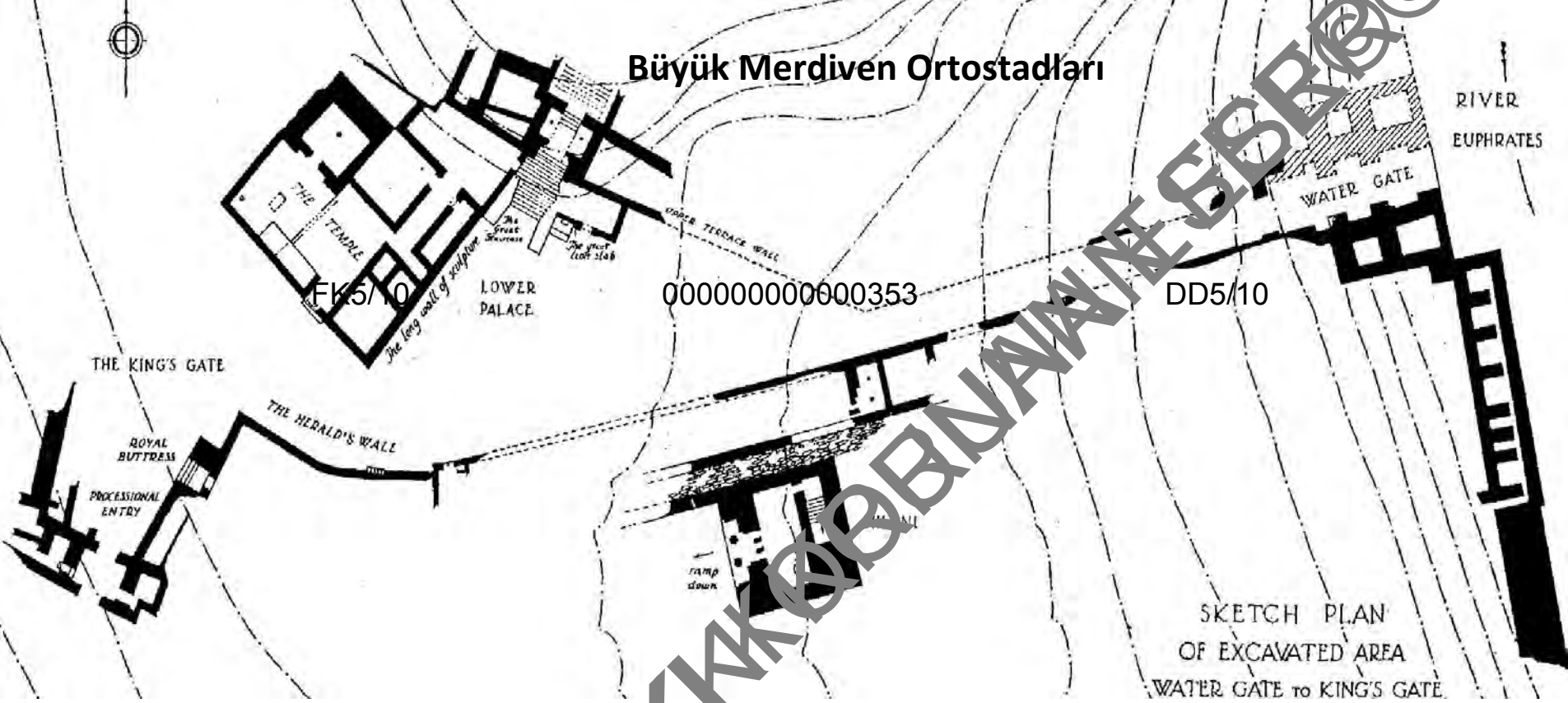
HH

FK5/10

000000000000352

DD5/10

GH IIIb/KARKAMIŞ V

GH III stilinin son evrelerini temsil eden yontu yapıtları ve kabartmalar arkeoloji literatüründe GH IIIb stil grubu olarak adlandırılmaktadır. Bunlar **Great Staircase-Büyük Merdiven**'e ait bazalt ortostadlarda görülür. Bunların çoğu in situ olarak bulunmamıştır. Şehrin sitadeline girmek için yayaların kullanmış olduğu anıtsal merdiven döşemi, Karkamış'ın ilk kazılarında ortaya çıkarılmış ve çevrelerinde bulunan ortostadların çoğu BM'e götürülmüştür. Bu gruba giren bir kaç parça AMM'de korunmaktadır. Merdivenlerin batı cephesindeki bir duvarda "Uzun Duvar" tasvirli eserleri var. Pek çok eser tahribe uğramış. Woolley'e göre bir kısmı kapı yapısıyla ilişkili.

Ba/1 Hükümdar

Buluntu yeri ?

y. 117; g. 64 cm.

Bazalt

BM

GH IIIb/Karkamış V

HH

FK5/10

0000000000000354

Photomontage mit angesetzten Füßen

Ba/4 Hükümdar

Buluntu yeri ? Ancak in situ olarak
yerinde bulunmuş ayakların olduğu

ortostada da

olabilir

en büyük parçanın yak. y. 40; g. 48, k.
54 cm.

Bazalt DD5/10

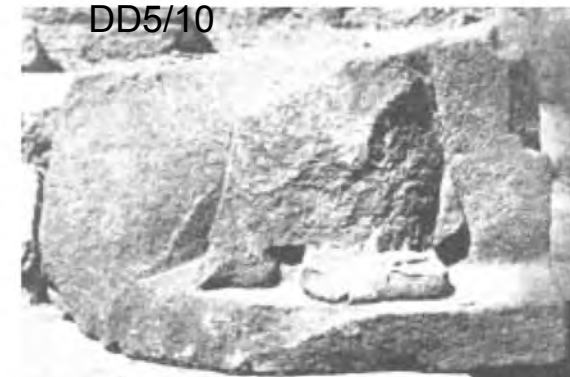
Nerede olduğu bilinmeyen ayaklar
dışındaki parçalar BM'de

GH IIIb/Karkamış V

HH

DD5/10

Ba/2 Kus başı cin

Buluntu yeri ? Ancak

ayaklarının olduğu

parça in situ olarak

yerinde bulunmuş

y. 65; g. 82 cm.

Bazalt 0000000000000354

Nerede olduğu

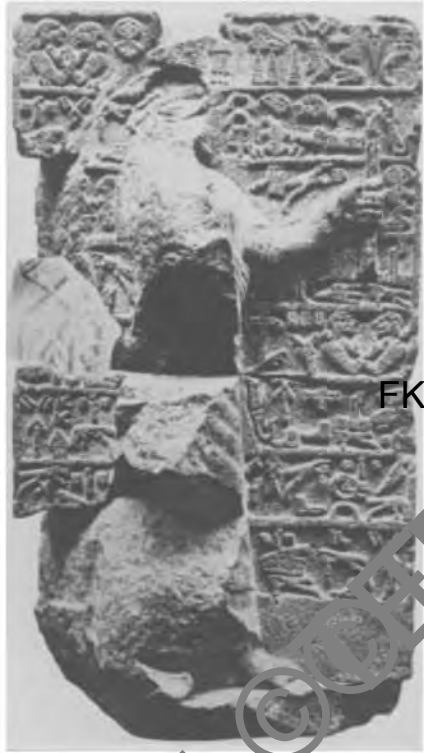
bilinmeyen ayaklar

dışındaki parçalar

BM'de

GH IIIb/Karkamış V

HH

FK5/10

FK5/10

Ba/6 Tanrıça

Buluntu yeri ? y. ?

Bazalt Altı AMM, üstü tahrip olmuş.

GH IIIb/Karkamış V

000000000000355

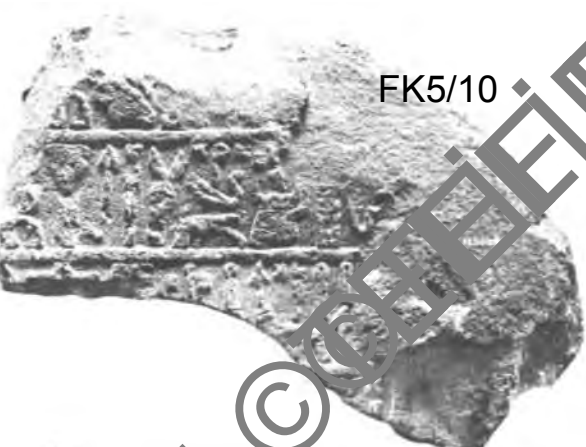
DD5/10

Ba/5 Tanrıça? Bazalt BM

Buluntu yeri ?

y. 58; g. 46 cm.

GH IIIb/Karkamış V

FK5/10

Ba/7 Erkek figürü

Buluntu yeri ? y. ?

Bazalt

y. 44; g. 62 cm..

GH IIIb/Karkamış V

HH

DD5/10

Ba/8 Kanatlı güneş kursu

Buluntu yeri ? in situ değil, ancak kapı desteği köşesinde olmalı.

y. ?

Bazalt

AMM

GH IIIb/Karkamış V?

Bu grubun **tarhlendirilmesi** için HH yazıtlar da stil karşılaştırmalarından çıkan sonuçlar kadar önem taşımaktadır. Merdivenli Kapı'nın kabartmalarının yanında bulunan HH yontularının yapıcı hükümdarının adının bulunduğu kısım kırık olmasına karşın babasının adı okunmaktadır. Baba adı Sastu(ras) (A21-22b-a) çözülebilmştir ve oğlunun adı Pisiri tamamlanmıştır.

Bu ad Assur kaynaklarında Sargon II (717) döneminden tanınmaktadır. Karkamış yazıtlarında ise Pisiri adına rastlanmamıştır. Assur yazıtlarına göre Pisiri Karkamış'ın son hükümdarıdır ve Assur krallığına vergi ödeyen krallar arasında adı geçer. Karkamış'ta yapılan kazılarda, Assurlulara ait mimarlık yapılarına ve Assur yazıtlarına çok az rastlanmıştır.

Karkamış, Assur eyaleti olarak M.Ö. 7. yy.'ın ilk yarısında politik olduğu kadar sanatsal önemini de yitirmiştir.

Böylece HH yazıtının içeriğine göre Karkamış V stil grubunun kral kabartması Sastu(ras)'ın oğlu Pisiri olmalıdır. Ayrıca İç şehrin Güney Kapı'nda iç yöndeki kapı odasında ortaya çıkarılan, kalkerden büyük bir **heykele** ait baş ve beden parçası (J/1)ve kapının dış tarafındaki köşe bastionu önünde bulunmuş olan **kapı aslanı** Assurlaşmış Geç Hitit stilini, i.e Karkamış V stilini temsil eden örneklerdir. Yüz kısmı kırılmış, olası bir hükümdar veya valiyi betimleyen heykelin saçları, sakalı ve giysisinin eğik plileri Assur özellikleri göstermektedir. Malatya Assur-Arami stilinde yontulmuş, Aslanlı Kapı'nda özenle gömülmüş kral heykeline ve Sakçagözü ortostadları üzerindeki aynı stildeki yüksek kabartma döşemine paraleldir. Burada bir fark saçları kavrayan türban gibi bir kumaşın varlığıdır. Adı geçen öteki yerel kralların saçlarını, rosalı diadem-assur saray yüksek memurlarının betimlerinde görüldüğü gibi- süslemektedir.

/1 Heykel parçası

Kapı odasının içinde, tahrip edilmiş. Kapı odasının kuzeyinde duruyor olmalı.

Baş y. 80; kaide 75x25 cm.

Kireçtaşı

AMM

GH IIIb/Karkamış V FK5/10

HH

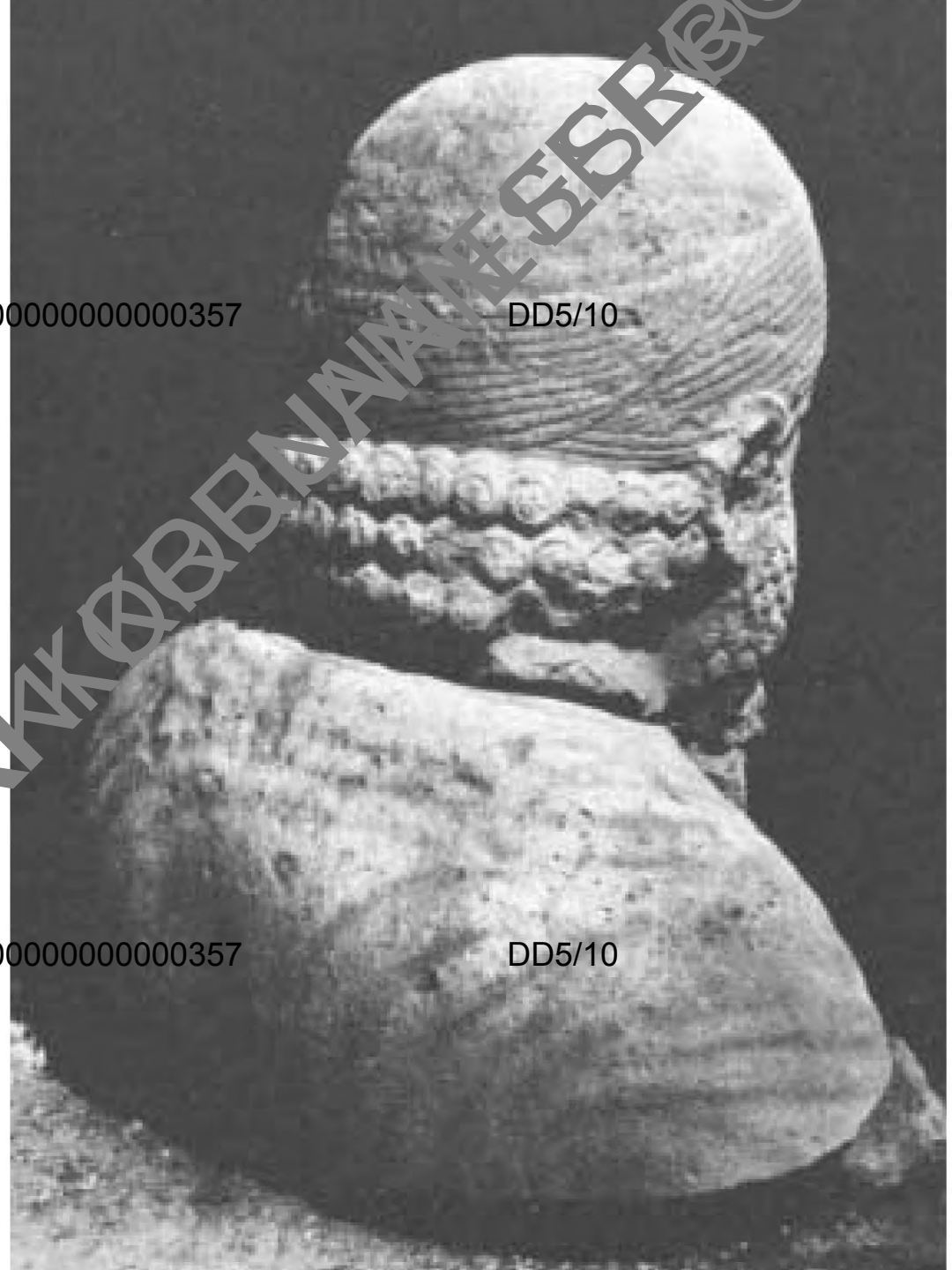
000000000000357

DD5/10

FK5/10

000000000000357

DD5/10

© EİF AKK KÖRBAĞI NE SERİSİ

J/2 Kapı aslanı

Kapının köşe bastiyonunun dış kesiminde. y. 150; uz. 220 cm. Kireçtaşı AMM GH IIIb/Karakaş IV/V

FK5/10

000000000000358

DD5/10

FK5/10

000000000000358

DD5/10

Herhangi bir yapıya bağlanamayan eserler:

FK5/10

K/1 Tanrıça?

Stel

000000000000359

DD5/10

Sitadelin batı yamaçlarında bulunmuş

Bazalt

y. 167; g. 76 cm

BM

GH III/Karkın III IV/V

HH

FK5/10

000000000000359

DD5/10

K/2 Aslanlı heykel kaidesi

Sitadelin kuzey batı yamaçlarında bulunmuş

Bazalt

g. 60 cm.

AMM

GH II/Karkamış II/III
FK5/10

000000000000360

DD5/10

FK5/10

000000000000360

DD5/10

FK5/10

K/3 Aslan ortostadı parçası

Sitadelde ikinci kullanımda bulunmuş
Bazalt y. 105; g. 88 cm.
Nerede ? GH II/Karkamış II

000000000000361

K/6 Tanrıça kabartması parçası

Büyük Merdiven ucunda
Bazalt yak. y. 90 cm.
AMM GH III/Karkamış V

DD5/10

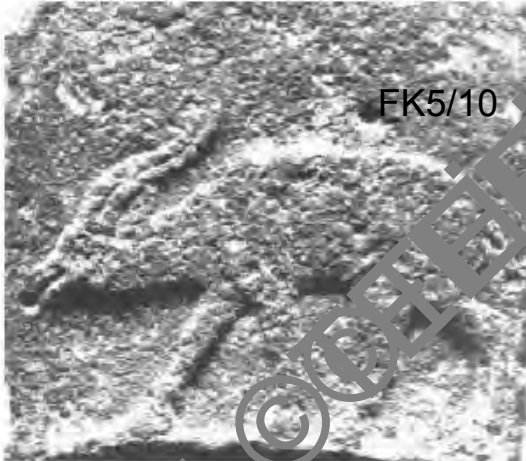

K/5 Erkek kabartması parçası

Büyük Merdiven ucunda
Bazalt yak. y. 50; cm.
Nerede? GH III/Karkamış V

K/4 Antilop ortostadı

Büyük Merdiven civarı
Bazalt y. 80; g. 84 cm.
BM GH II?

FK5/10

K/7 Aslan ortostadı parçası

Büyük Merdiven
civarında
Bazalt
y. 80 cm.
Nerede?
GH I/II/Karkamış I/II

000000000000361

DD5/10

K/8 Erkek figürü parçası

Ortostad Büyük Merdiven ucunda
Bazalt y. ? Adana GH II/Karkamış III

FK5/10

000000000000362

DD5/10

000000000000362

DD5/10

K/9 Hayvan x kahrman

Büyük Merdiven ucunda

Bazalt

y. 70; g. 65 cm.

AMM

GH II/Karkamış III

K/10 Sfenks başı

Büyük Merdiven ucundaki enkazda

Bazalt

y. ?

AMM

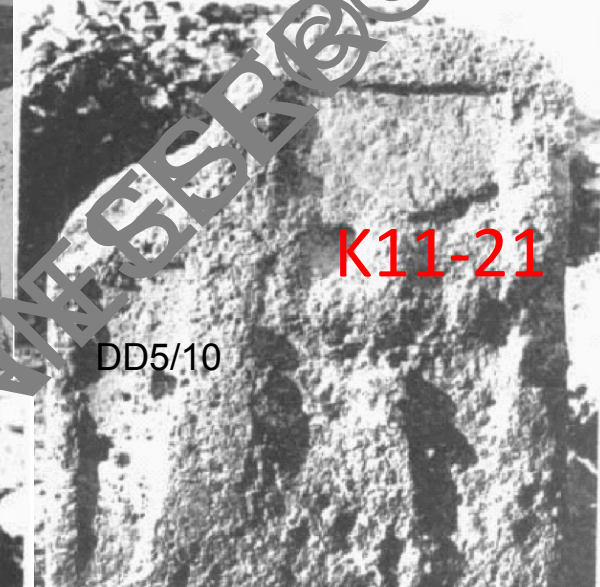
GH II/Karkamış I/II ?

FK5/10

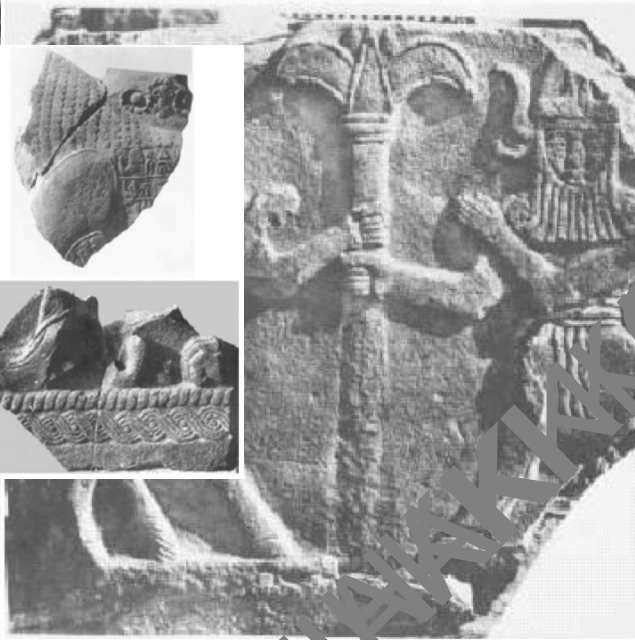

000000000000363

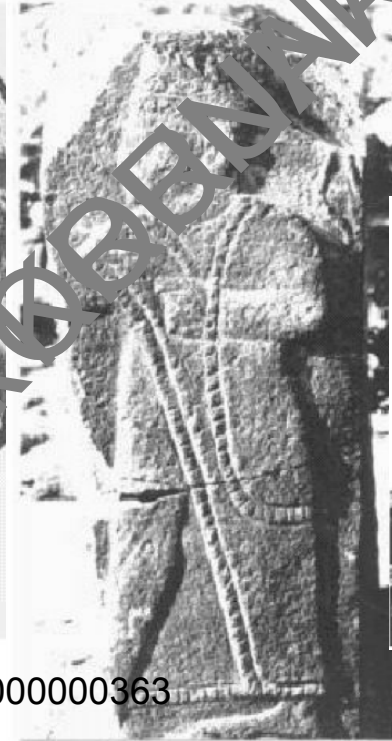
K11-21

DD5/10

FK5/10

000000000000363

DD5/10

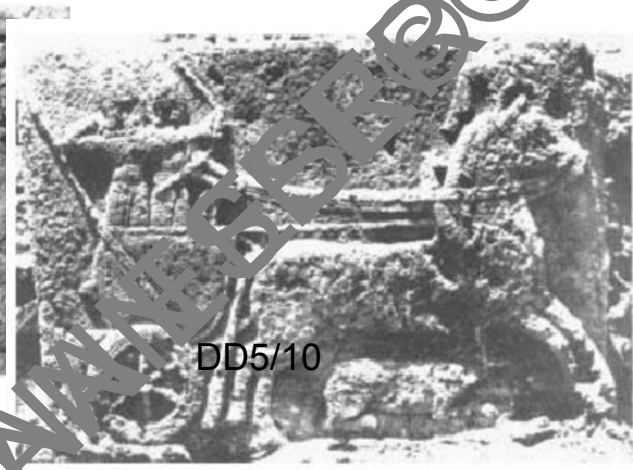
© 2011 ANANT PUBLICATIONS

FK5/10

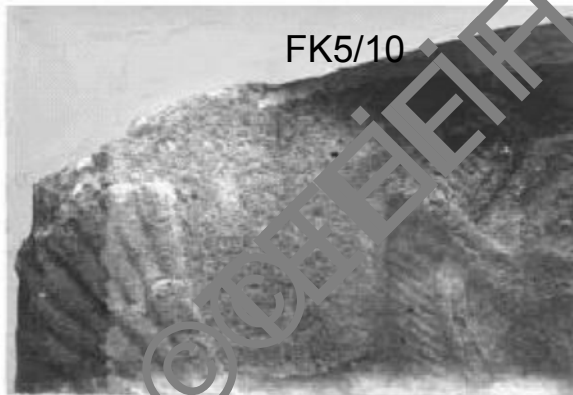
000000000000364

DD5/10

K22-27/29-5
L1-4

FK5/10

000000000000364

DD5/10

